

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Co/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216812
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216812.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Petra Kaňu, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 12. decembra 2013, č. k. 14C/338/2012-48, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Konštatoval, že žalobca písomne podanou žalobou doručenu dňa 28.09.2012 Okresného súdu Levice namietal zaujatosť sudcov Okresného súdu Levice a domáhal sa, aby súd rozhodol medzitýmnym rozsudkom o základe veci tak, že žalovaný je zodpovedný za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, pretože tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 4 ods. 1 písm. a), bod 1., § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 41 ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, 5, 238 ods. 1, 2, § 240 ods. 1 Exekučného poriadku a § 101 ods. 2, § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Zo spisu OS Levice sp. zn. 6Er/65/2005 súd prvého stupňa zistil, že súdny exekútor dňa 16.02.2005 predložil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnému. Exekučný súd dňa 21.02.2005 vydal vo veci poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. Dňa 25.05.2009 doručil oprávnený exekučnému súdu návrh na zmenu exekútora a žiadal, aby súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Uznesením č.k. 6Er/65/2005-16 zo dňa 16.11.2009 exekučný súd žiadosť oprávneného na zmenu exekútora zamietol a exekúciu zastavil. V predmetnej veci sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice. Právnym predpisom, upravujúcim zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je zákon číslo 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. V nadväznosti na zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, v danej veci súd skúmal tieto podmienky a dospel k záveru, že splnené neboli. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu

(napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie z pohľadu dodržiavania lehôt či už zákonných, resp. primeraných lehôt na rozhodnutie v danej veci, nie je kompetentný preskúmať všeobecný súd v konaní o náhrade škody.

Ďalej súd prvého stupňa zastal názor, že zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania, ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 2Cdon 129/97 zo dňa 29. 06. 1999). Takéhoto nároku by sa poškodený mohol domáhať podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., čo však žalobca vyslovene vylúčil, a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu nezákonné, čo sa nepreukázalo. Rozhodovaciu činnosť, ktorá je podstatou súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup (uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo 1018/2007 zo dňa 25.08.2009). Žalobca v danej veci namietal, že exekučný súd sa dopustil nesprávneho postupu tým, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nerozhodol exekučný súd v zákonom stanovenom čase. Súd v tomto prípade skúmal, či exekučný súd dodržal zákonnú 30-dňovú lehotu, z akého dôvodu táto dodržaná nebola a či je tu existencia dôvodu na náhradu škody, a či vôbec nejaká škoda vznikla. V predmetnej veci súd predovšetkým poukázal na skutočnosť, že podľa ustanovení Exekučného poriadku, účinného v čase začatia exekučného konania, t.j. ku dňu 16.02.2005 (správne malo byť 03.02.2005), ktoré je potrebné aplikovať na uvedenú vec, nebola v ustanovení § 44 ods. 5 určená lehota na rozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Lehota na rozhodnutie bola zavedená až novelou zákona číslo 341/2005 Z.z., účinnou dňa 01.09.2005, avšak podľa ustanovenia § 238 sa konania začaté pred 1. septembrom 2005 dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak. V ods. 2 tohto ustanovenia nebolo konštatované, že novela Exekučného poriadku sa použije aj na ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku. Je nesporné, že exekučný súd o tomto návrhu rozhodol až dňa 16.11.2009. Napriek tomu, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora takmer po viac ako pol roku od jej podania, nie je možné skonštatovať, že rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, spĺňa podmienky nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a nárok žalobcu na náhradu škody z tohto titulu, keďže zákonná lehota na rozhodnutie o návrhu neexistovala. V danej veci súd poznamenal, že v exekučnom konaní zo strany oprávneného nebola podaná žiadna sťažnosť na prietahy v konaní, nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prietahy v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, či Európskym súdom pre ľudské práva. Oprávnený dňa 27.09.2010 predložil exekučnému súdu písomnú žiadosť o informáciu o stave konania - zmena exekútora, ktorá však nemá náležitosti sťažnosti na prietahy v konaní.

V predmetnej veci, v ktorej sa žalobca domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, spočívajúcom v nerozhodnutí o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom určenej lehote, podľa názoru súdu prvého stupňa, oprávnený nemôže utrpieť majetkovú škodu počas výkonu exekúcie, a to ani v čase, kedy oprávnený podal návrh na zmenu exekútora, nakoľko pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať všetky úkony exekučného konania, a to až do doby rozhodnutia exekučného súdu o zmene exekútora. Nárok na náhradu škody si žalobca uplatňoval výlučne podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., dôvodiac, že príslušný súd svojím postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, resp. bez zbytočných prietahov v konaní. V súvislosti s prípadným prietahom v danej veci sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody. Citované ustanovenie je platné od 01.01.2013. Aj keď návrh bol podaný v roku 2012, súd zastal názor, že predmetné ustanovenie možno brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. platného v čase podania návrhu na vydanie poverenia a začatia tohto konania.

Ďalej uviedol, že žalobca nepreukázal, že majetková škoda mu vznikla v príčinnej súvislosti s oneskorene vydaným rozhodnutím exekučného súdu o jeho návrhu na zmenu exekútora. Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil náhradu tak majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy. Žalobca existenciu škody v tejto časti žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom ako dôkaz v žalobe navrhol pripojiť exekučný spis Okresného súdu Levice. Súd tento exekučný spis pripojil a oboznámil prečítaním listiny z tohto spisu, pričom žiadne dôkazy, na ktoré žalobca poukázal, sa v spise nenachádzajú a ani žiadne iné žalobca k žalobe, ani na pojednávaní, na výzvu súdu, nedoložil. Argumentáciu žalobcu, že výšku majetkovej škody určí znalecký posudok, ktorý si objednal v znaleckom ústave Ekonomickej univerzity, súd nepovažoval za opodstatnenú, nakoľko ani z predloženého potvrdenia znaleckého ústavu nie je zrejme čoho sa znalecký posudok bude týkať, aké problémy bude riešiť a či vyrieši skutočnú výšku škody,

ktorú mal navrhovateľ v danej, konkrétnej veci utrpieť. Nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Konštatovanie, že vo veci došlo k prieťahom v konaní exekučného súdu, nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. Prieťahy v konaní neboli zistené a konštatované žiadnou inou inštitúciou, ktorá je na takéto konštatovanie oprávnená, taktiež nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom exekučného súdu a vznikom škody.

V danej veci žalovaný namietal zmätočnosť žaloby s poukazom na ustanovenie § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ktorú námietku súd vyhodnotil ako účelovú, keď dospel k záveru, že žaloba spĺňa náležitosti v zmysle § 43 OSP a zákona číslo 514/2003 Z.z..

Ďalej žalovaný namietal predčasnosť podanej žaloby, keď žalobca síce podal návrh na predbežné prerokovanie návrhu podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., avšak neodstránil vady tohto návrhu, na odstránenie ktorých ho vyzval. Súd preto skúmal, či žalobca podal žalovanému návrh v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona a z písomného vyjadrenia žalovaného zistil, že tento bol podaný dňa 23.04.2012. Žalobca podal súdu žalobu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy dňa 28.09.2012. V čase podania žaloby súdu šesťmesačná zákonná lehota ešte neuplynula, avšak v čase rozhodovania súdu, táto lehota už uplynula a žalovaný návrhu žalobcu v rámci predbežného prerokovania nevyhovel. Súd preto žalobu za predčasne podanú nepovažoval a vo veci rozhodol. Žalovaný v písomnom vyjadrení vzniesol námietku premlčania dôvodiac, že lehota na uplatnenie tohto nároku uplynula po troch rokoch od momentu uplynutia 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora. Preskúmaním námietky premlčania súd konštatoval, že žiadosť o zmenu súdneho exekútora bola exekučnému súdu doručená dňa 25.05.2009, súd o nej rozhodol 16.11.2009, zamietnutím žiadosti a zastavením exekúcie. Trojročná premlčacia lehota v čase podania nároku na predbežné prerokovanie, ani žaloby, neuplynula. Na základe uvedených skutočností súd neakceptoval žalovaným vznesenú námietku premlčania. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorú mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže si žiadne neuplatnil.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie, odôvodniac ho tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto aj ako dôkaz označil exekučný spis a žiadal, aby boli použité v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a

stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie vecí v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory. Štrasburský súd tiež uviedol, že dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie vecí v primeranej lehote. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí a vec aj správne právne posúdil.

Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 213 ods. 1 OSP, odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní predmetnej veci sa zaoberal len námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvého stupňa, ktorý predchádzal napadnutému rozhodnutiu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (6Cdo 119/2013).

K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie vecí „bez zbytočných prieťahov“ (článok 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky).

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorej platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani škoda. Vzťah príčinnej súvislosti

medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Uvedená zodpovednosť je v ústave zakotvená v čl. 46 ods. 3.

Súd prvého stupňa v predmetnej veci správne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, konkrétne či došlo v konaní k nesprávnemu úradnému postupu, vzniku škody a následne príčinnej súvislosti medzi nimi. Súd prvého stupňa po preskúmaní uvedených podmienok potrebných k vzniku zodpovednosti štátu za škodu nezistil naplnenie ani jednej z nich, ktoré by vo vzájomnej súvislosti pri naplnení spôsobili zodpovednosť štátu za škodu.

Žalobca namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak by súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Žalobca však nešpecifikoval žiadne skutočnosti, na základe ktorých malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, pričom ani odvolací súd žiaden takýto dôvod nevzhladol. Navyše hoci podľa § 120 odsek 1, veta prvá OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, podľa vety druhej citovaného ustanovenia, súd (teda nie účastníci) rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Preto ani nevykonanie navrhovaných dôkazov nemôže mať za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

Právom a zároveň povinnosťou účastníka konania je zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Pojednávanie môže byť odročené iba z dôležitého dôvodu. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na základe vykonaného dokazovania vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil.

Žalobca vo svojom odvolaní ďalej namietal, že súd založil odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Ako sám uviedol, nemal k dispozícii súdny spis a niektoré skutočnosti usudzoval len podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Súd prvého stupňa dokazovanie vykonal oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v exekučnom spise a zistil, že tvrdenie žalobcu o nesprávnom úradom postupe spočívajúcom v rozhodnutí súdu po zákonom stanovenej lehote, sa nezakladá na pravde. Zmyslom rozhodnutia však bolo konštatovanie nesplnenia podmienok zodpovednostného právneho vzťahu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., nie nedôveryhodnosť údajov, tak ako to tvrdil žalobca v podanom odvolaní.

Súd prvého stupňa v tejto súvislosti vec správne právne posúdil a správne zistil skutkový stav veci. Ako vyplýva z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Levice, sp. zn. 6Er/65/2005, exekučné konanie v predmetnej veci začalo dňa 03.02.2005, kedy došiel návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi Mgr. Kataríne Baňarovej. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došla Okresnému súdu Levice dňa 16.02.2005. Exekučným titulom bola notárska zápisnica zo dňa 16.10.2004, sp.zn. N 3266/2004, NZ 76025/2004. Dňa 21.02.2005 Okresný súd Levice poveril súdneho exekútora Mgr. Katarínu Baňarovú vykonaním exekúcie v predmetnej veci. Dňa 25.05.2009 došiel súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Po doručení stanoviska súdneho exekútora k návrhu na zmenu súdneho exekútora exekučný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom uznesením zo dňa 16.11.2009, č.k. 6Er/65/2005 zamietol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, exekúciu zastavil a uložil oprávnenému povinnosť uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.07.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 15CoE/89/2012-46 zo dňa 24.05.2012 čo do zastavujúcej časti. Rozhodnutím zo dňa 14.07.2011, č.k.

6Er/65/2005-39 sudca exekučného súdu návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol, toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.08.2011.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku účinného do 11.04.2005, teda v čase začatia exekučného konania, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Na základe citovaného ustanovenia odvolací súd k žalobcom tvrdenému nedodržaniu zákonom stanovenej lehoty 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora uvádza, že v čase začatia exekučného konania ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 11.04.2005 neupravovalo lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora. Až novela účinná od 01.09.2005 (zákon č. 341/2005 Z.z.) zaviedla lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v trvaní 30 dní. Zároveň je potrebné poznamenať, že podľa ustanovenia § 238 ods. 1 Exekučného poriadku, exekučné konania začaté pred 01.09.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.08.2005, ak odsek 2 neustanovuje inak, pričom v predmetnom prípade odsek 2 vo vzťahu k citovanému ustanoveniu § 44 neustanovuje inak. V záujme zachovania princípu zákazu retroaktivity je potrebné vychádzať z citovaných ustanovení a vzhľadom k tomu je možné jednoznačne konštatovať, že v danom prípade v čase začatia exekučného konania (03.02.2005) lehota na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora neplatila, preto ani nemohol vzniknúť stav právnej neistoty.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd môže len konštatovať, že nedošlo k porušeniu povinnosti rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora v primeranej lehote, a teda k stavu právnej neistoty a k prietiahom v konaní namietaných žalobcom ani nemohlo dôjsť. Navyše exekučný súd v uvedenej veci ani žiadnou lehotou na vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora nebol viazaný.

K námietke žalobcu, že súd rozhodoval na základe inšpirácie novou právnou úpravou odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa ustanovenie § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci citoval v správnom znení, účinnom do 01.01.2013, pričom obe ustanovenia na daný skutkový stav aj správne aplikoval a preto je aj táto námietka nedôvodná. Zároveň odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k § 9 ods. 2 zákona č. 412/2012 Z.z. z ktorej vyplýva, že súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy. Pokiaľ by konajúci súd o náhradu škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie prietahov, znamenalo by to absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom by to mohlo smerovať k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Konštatovať prietahy v súdnom konaní je oprávnený len Ústavný súd Slovenskej republiky. Taktiež aj novela § 9 ods. 2, 3 presne upravila prietahy v konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovania odvolací súd dospel záveru, že žalobca nenaplnil ani jednu z podmienok zodpovednostného právneho vzťahu vymedzených zákonom č. 514/2003 Z.z., ako ani nepreukázal, že by mu vznikla akákoľvek majetková škoda, resp. nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 odsek 1, v spojení s § 140 odsek 1, § 151 odsek 1 veta prvá a § 224 odsek 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže si náhradu trov neuplatnil a z obsahu spisu mu vznik týchto trov ani nevplyva, a teda mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.